

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS-NKWR.431.4.2.2026.KG

Pan
Zbigniew Tur
Wójt Gminy Kłodzko
ul. Okrzei 8A
57 - 300 Kłodzko

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Wrocław, 4 maja 2026 r.

I. Informacje organizacyjne:

Jednostka kontrolowana:	Urząd Gminy w Kłodzku
Kierownik jednostki kontrolowanej:	Zbigniew Tur Wójt Gminy Kłodzko (1.02.2025 r. – 10.02.2026 r.)
Zakres kontroli:	Realizacja zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Okres objęty kontrolą od dnia 1.02.2025 r. do dnia 10.02.2026 r.
Podstawa prawna kontroli:	Art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej ¹ Plan kontroli na I półrocze 2026 r. zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 22 grudnia 2025 r.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:	10.02.2026 r. - 06.03.2026 r.
Kontrolerzy:	1. Katarzyna Godyń, inspektor wojewódzki, upoważnienie nr 60 z dnia 23.01.2026 r., sygn. PS-NKWR.0030.60.2026.KG 2. Honorata Borowiec, starszy inspektor wojewódzki, upoważnienie nr 61 z dnia 23.01.2026 r., sygn. PS-NKWR.0030.61.2026.KG

Dowód: akta kontroli str. 1-20

¹ t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673, zwana w dalszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego „ustawą”.

II. Ocena kontrolowanej jednostki:

W zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej wydaje się **ocenę pozytywną pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**. Uzasadnieniem powyższej oceny jest ustalony w czasie kontroli stan faktyczny i prawny zawarty w protokole kontroli podpisanym przez osobę uprawnioną w dniu 27 marca 2026 roku. Do ustaleń zawartych w protokole wniesiono zastrzeżenia w dniu 3 kwietnia 2026 r., które stanowią załącznik nr 1 do protokołu. Przedmiotowy zakres został uwzględniony w Aneksie Nr 1 do protokołu z kontroli kompleksowej zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej z dnia 8 kwietnia 2026 r.

Przeprowadzone przez organ kontrolny działania oraz zgromadzona w aktach kontroli dokumentacja wykazała nieprawidłowości w realizacji zadań wynikających z art. 6 ust. 2 ustawy. Stwierdzone nieprawidłowości miały znaczenie dla organizacji systemu przeciwdziałania przemocy domowej w gminie Kłodzko. Przyczyną stwierdzonych nieprawidłowości było niestosowanie lub zła interpretacja przepisów prawa regulujących obszar przeciwdziałania przemocy domowej.

III. Ustalenia kontroli:

1. Uchwałą Nr 226/IX/2026 z dnia 29 stycznia 2026 r., Rada Gminy Kłodzko przyjęła Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Kłodzko na lata 2026 – 2035². W okresie objętym kontrolą, tj. od dnia 1 lutego 2025 r. do dnia 10 lutego 2026 r. obowiązywała Strategia przyjęta Uchwałą Nr 553/VI/2014 Rady Gminy Kłodzko z dnia 30 października 2014 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kłodzko na lata 2014 – 2025. W *Rozdziale Diagnoza sytuacji mieszkańców gminy Kłodzko - wybrane zagadnienia* uwzględnione zostały problemy społeczne Gminy, wśród których wymieniono *przemoc domową*. W celu zobrazowania lokalnie skali zjawiska przemocy, przedstawiono statystyki procedur „Niebieskie Karty”³. W dokumencie wyjaśniono pojęcie i rodzaje przemocy oraz wskazano na rolę interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywania problemu przemocy. W 2026 r. dokonano aktualizacji Strategii. W dokumencie wskazano zasoby instytucjonalne działające na rzecz przeciwdziałania przemocy, opisano rolę i działalność Zespołu Interdyscyplinarnego⁴ oraz przedstawiono dane

² zwaną w dalszej części niniejszego wystąpienia „Strategią”

³ zwanych dalej „NK”

⁴ zwanego dalej „ZI” lub „Zespołem”

za lata 2020 – 2024 w zakresie rodzin i osób objętych procedurą NK, a także wnioski z badań dotyczących zjawiska przemocy na terenie gminy, które wskazywały, iż 32 % mieszkańców zadeklarowało, że problem przemocy domowej występuje w wielu rodzinach na terenie gminy.

(dowód: akta kontroli str. 41, 43-67)

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy do zadań własnych gminy z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej należy organizacja gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w ramach której samorząd zobowiązany jest do opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

Gmina Kłodzko wypełniła obowiązek ustawowy w przedmiotowym zakresie. Uchwałą Nr 620/VIII/2024 Rady Gminy Kłodzko z dnia 30 stycznia 2024 roku, przyjęto Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Kłodzko na lata 2024 - 2030⁵. Projekt Programu został opracowany i omówiony przez członków ZI w dniu 28 grudnia 2023 r. Podstawą opracowania Programu była diagnoza zjawiska przemocy domowej w gminie Kłodzko sporządzona w oparciu o badanie ankietowe skierowane do mieszkańców gminy (kwestionariusz ankiety załączony do akt kontroli). Badanie realizowane było w okresie czerwiec – grudzień 2023.

Wprowadzenie do dokumentu uwzględniało rolę Programu i spójność jego zapisów ze Strategią i Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030⁶.

Jako odbiorcy Programu zostały wymienione osoby doznające przemocy⁷, osoby stosujące przemoc⁸ oraz przedstawiciele instytucji i służb pracujących z rodzinami dotkniętymi lub zagrożonymi przemocą domową.

W Programie wskazano jako cel główny *Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie Gminy Kłodzko*, który został następnie ujęty w 4 cele szczegółowe: 1) *zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej*; 2) *zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej*; 3) *zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową*; 4) *zwiększenie poziomu kompetencji*

⁵ zwany w dalszej części wystąpienia „Programem”

⁶ Uchwała Nr 205 RM z dn. 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (M.P. 2023 poz. 1232 ze zm.)

⁷ zwane dalej „ODP”

⁸ zwane dalej „OSP”

przedstawiciele instytucji i podmiotów realizujących którym przypisano zadania. W Programie określono 4 obszary wraz z przypisanymi im działaniami, których realizacja miała prowadzić do osiągnięcia założonych celów szczegółowych: Obszar 1: Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna; Obszar 2: Ochrona, pomoc i wsparcie osób doznających przemocy domowej; Obszar 3: Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową; Obszar 4: Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Na podstawie przedłożonej dokumentacji stwierdzono, iż w okresie objętym kontrolą, realizacja działań, stosownie do przyjętych celów Programu, przedstawiała się następująco:

- 1) opracowano lokalną diagnozę zjawiska przemocy domowej na obszarze Gminy Kłodzko;
- 2) przeprowadzono lokalnie kampanie społeczne, o charakterze edukacyjnym i integracyjnym;
- 3) opracowano materiały edukacyjne, które były ogólnodostępne w jednostkach gminnych, placówkach oświatowych, kulturalnych i ochrony zdrowia;
- 4) zorganizowano integracyjny festyn rodzinny z elementami edukacyjno-profilaktycznymi dotyczącymi przeciwdziałania przemocy domowej;
- 5) odbył się konkurs plastyczny dla dzieci w ramach działań profilaktycznych przeciwdziałania przemocy domowej;
- 5) w związku z Międzynarodowym Dniem bez Przemocy obchodzonym w dniu 2 października 2025 r. przeprowadzono pogadanki edukacyjne dla dzieci i seniorów;
- 6) zorganizowano szkolenia i warsztaty dotyczące problematyki przeciwdziałania przemocy, w tym z uwzględnieniem sytuacji małoletnich, w których uczestniczyli członkowie zespołu interdyscyplinarnego, grup diagnostyczno – pomocowych oraz przedstawiciele podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej;
- 7) pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Kłodzko⁹ uczestniczyli w spotkaniach superwizji oraz objęci byli pomocą w formie poradnictwa i wsparcia psychologicznego;
- 8) GD-P powołane przez ZI realizowały działania wobec ODP i OSP.

Spośród zadań ujętych w Programie, w gminie Kłodzko nie zrealizowano: przystąpienia do kampanii ogólnopolskiej (zadanie 2.1), współpracy między organami samorządu terytorialnego, a kościołami lub związkami wyznaniowymi na danym terenie, w celu wprowadzenia elementów informacji i edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania poradni prowadzonych przez kościoły lub związki wyznaniowe lub do programów nauk przedmażeńskich (zadanie 2.2), współpracy między organami samorządu terytorialnego a organizacjami pozarządowymi, w celu wprowadzenia elementów

⁹ zwanego dalej „Ośrodkiem” lub „OPSGK”

edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania projektów prowadzonych przez organizacje pozarządowe (zadanie 2.3), realizacji programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, rodzinnej dla osób doznających przemocy domowej (zadanie 3), zapewnienia osobom doznającym przemocy domowej pomocy, świadczonej przez punkty konsultacyjne (zadanie 4), zapewnienia osobom doznającym przemocy domowej pomocy, świadczonej przez ośrodki wsparcia oraz ośrodki interwencji kryzysowej (zadanie 5), tworzenia i zwiększania zakresu działania oraz dostępności do lokalnych i regionalnych telefonów zaufania dla osób doznających przemocy domowej (zadanie 6), tworzenia warunków umożliwiających osobom doznającym przemocy domowej otrzymanie w pierwszej kolejności lokali socjalnych (zadanie 8). Przewodnicząca ZI złożyła następujące wyjaśnienia dotyczące realizacji Programu: *„Z uwagi na to, że we wrześniu 2024 r. Gmina Kłodzko w znacznej mierze ucierpiała na skutek powodzi (ponad 1600 zalanych gospodarstw domowych w większym lub mniejszym stopniu) w 2025 roku działania Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Kłodzko były zintensyfikowane i głównej mierze nastawione na usuwanie skutków powodzi i wypłaty świadczeń dla osób poszkodowanych (przeprowadzanie wywiadów, szacowanie strat, zbieranie dokumentacji, opracowywanie i przygotowywanie decyzji administracyjnych). Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Kłodzko boryka się z brakami kadrowymi dot. pracowników socjalnych i asystenta rodziny. W okresie objętym kontrolą zatrudnionych było 4 pracowników socjalnych, a od grudnia 2025 – 5. Gmina Kłodzko liczy 16 096 mieszkańców (stan na 31.12.2025) i zgodnie z ustawą o pomocy społecznej powinno być zatrudnionych min. 8 pracowników socjalnych. W OPSGK ogłoszony jest stały nabór na stanowisko pracownika socjalnego. Od kilku miesięcy borykamy się także z niedoborem asystenta rodziny, mamy 2 etaty, a obecnie zatrudniona jest 1 osoba na tym stanowisku”*.

Przedłożona dokumentacja wykazała, że w okresie objętym kontrolą zadania wynikające z Programu zostały zrealizowane w ograniczonym zakresie.

(dowód: akta kontroli str. 142-195, 231-232)

Obowiązek gminy w zakresie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu w drodze uchwały Rady Gminy w Kłodzku został zrealizowany zgodnie z art. 9a ust. 15 ustawy. Na dzień kontroli w przedmiotowym zakresie obowiązywała uchwała Nr 530/VIII/2023 z dnia 23 czerwca 2023 r.

(dowód: akta kontroli str. 41, 68-70)

Wójt gminy Kłodzko¹⁰, zgodnie z art. 9a ust. 8 ustawy, zawarł porozumienia o współpracy w Zespole Interdyscyplinarnym z przedstawicielami podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 i 4 ustawy. Każdy z przedstawicieli reprezentujących ww. podmioty wytypował imiennie do prac w Zespole swojego przedstawiciela/swoich przedstawicieli. Ponadto, Wójt zawarł odrębne porozumienia o współpracy w zakresie określenia sposobu i formy wymiany informacji oraz spraw dotyczących uczestnictwa w pracach GD-P. W § 2 tego porozumienia, w przypadku konieczności oddelegowania swojego przedstawiciela do prac w GD-P, dany podmiot zobowiązał się do jego wskazania poprzez podanie imiennych danych w załączniku nr 1. Osoba wskazana w tym załączniku wyrażała zgodę na pracę w GD-P składając własnoręczny podpis. Stosownie do art. 9a ust. 2 ustawy, w dniu 12 września 2023 r. Wójt wydał zarządzenie Nr 1434/2023 w sprawie powołania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Kłodzko i zwołania pierwszego posiedzenia. W skład ZI zostało powołanych 14 członków – przedstawicieli podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 i 4 ustawy. Zmian składu ZI dokonano Zarządzeniem Nr 102/2024 z dnia 14 sierpnia 2024 roku, w konsekwencji których, na dzień kontroli, tj. 11 lutego 2026 roku, Zespół liczył 13 członków i jego skład był zgodny z art. 9a ust. 3 ustawy. W składzie Zespołu były osoby imiennie wskazane w zawartych porozumieniach o współpracy.

Członkowie Zespołu powołani przez Wójta podpisali oświadczenia o poufności, których treść była zgodna z art. 9c ust. 3 ustawy oraz otrzymali upoważnienia do przetwarzania danych osobowych. W toku kontroli okazano oryginały oświadczeń o poufności oraz upoważnienia do przetwarzania danych stosownie do sporządzonego imiennego zestawienia składu ZI, które stanowi akta kontroli.

Na pierwszym posiedzeniu Zespołu w dniu 20 września 2023 r., wybrano przewodniczącą ZI oraz dwóch zastępców, wypełniając obowiązek wynikający z art. 9a ust. 6 i 6a ustawy. Następnie, stosownie do art. 9a ust. 6b ustawy, został przyjęty Regulamin określający szczegółowe warunki funkcjonowania ZI oraz tryb i sposób powoływania grup diagnostyczno-pomocowych¹¹, którego zmiany Zespół dokonał w dniu 14 sierpnia 2024 r.

W okresie objętym kontrolą odbyło się siedem posiedzeń Zespołu, przy czym dwa posiedzenia odbyły się z naruszeniem art. 9a ust. 7 ustawy wskazującego, iż posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na dwa miesiące. Z każdego posiedzenia sporządzono protokół oraz listę obecności.

¹⁰ zwany w dalszej części wystąpienia „Wójtem”

¹¹ zwanych dalej „GD-P” lub „grupą”

Członkowie ZI byli informowani o kolejnym terminie spotkania na posiedzeniu, w którym uczestniczyli oraz poprzez wystosowanie zaproszeń do udziału w spotkaniach Zespołu.

Na podstawie list obecności stwierdzono, że członkowie ZI uczestniczyli w posiedzeniach zapewniając quorum. Przy czym, analiza załączonych do protokołów z posiedzeń list obecności wykazała nieobecności członków ZI bez usprawiedliwienia podczas czterech posiedzeń oraz podczas dwóch kolejnych odnotowano usprawiedliwienia braku udziału w posiedzeniach przez nieobecnych członków, które jednak nie mogły być uwzględnione z uwagi na zapis art. 9a ust. 7d i 13 ustawy. Powyższe stanowi nieprawidłowość leżącą po stronie członka ZI w świetle art. 9a ust. 7e ustawy. Nieprawidłowością był również fakt braku zgłoszenia przez Przewodniczącą ZI trzykrotnej nieobecności w posiedzeniach zespołu przedstawicieli KPP w Kłodzku i Stowarzyszenia „Promyk” w Kłodzku tym podmiotom stosownie do art. 9a ust. 7g ustawy.

Podczas posiedzeń omawiano bieżące procedury „Niebieskie Karty”¹² oraz działania GD-P na podstawie „*Informacji o działaniach grup diagnostyczno-pomocowych*”, informowano o konieczności szkolenia dla członków Zespołu, w protokołach odnotowywane były również działania podejmowane przez przedstawicieli podmiotów wchodzących w skład ZI, m.in. monitorowanie uczestników NK.

Analiza protokołu z posiedzenia z dnia 28 grudnia 2023 r. (włączono do akt kontroli na potrzeby udokumentowania obowiązku wynikającego z art. 9b ust. 2 pkt 4 ustawy) wykazała, iż Zespół omówił projekt *Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030*.

W toku kontroli ustalono, iż na trzynastu członków ZI, ośmiu członków ukończyło obowiązkowe szkolenie, o którym mowa w art. 6 ust. 6 pkt 4 ustawy, tj. szkolenie realizowane na terenie województwa dolnośląskiego przez Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej we Wrocławiu, przy czym dwoje z nich ukończyło przedmiotowe szkolenie z przekroczeniem terminu, o którym mowa w art. 9a ust. 5a ustawy (12 miesięcy od dnia powołania w skład ZI). Przystąpienie do szkoleń w późniejszym terminie przez przedstawicielkę oświaty i ochrony zdrowia wynikało z braku wolnych wcześniejszych terminów szkoleń w DOPS. Stąd, obie panie odbyły je w pierwszym możliwym terminie dostępnym u organizatora szkolenia. Przekroczenie terminu ustawowego wynikało z limitów miejsc przyjętych przez organizatora szkoleń – Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej we Wrocławiu, co zostało potwierdzone na podstawie przedłożonej w toku kontroli dokumentacji stanowiącej akta kontroli.

¹² zwane w dalszej części wystąpienia „NK”

Za powstanie uchybienia w tym obszarze odpowiedzialność ponosi ww. jednostka organizacyjna samorządu województwa dolnośląskiego. Jedna osoba podjęła szkolenie, ale nie uzyskała wymaganej 70% obecności w zajęciach i nie otrzymała certyfikatu ukończenia szkolenia. Czterech członków ZI nie wypełniło obowiązku wynikającego z art. 9a ust. 5a ustawy, co stanowi nieprawidłowość. Przewodnicząca ZI złożyła wyjaśnienia w wyżej opisanym zakresie, z których wynikało, że członkowie Zespołu byli na każdym posiedzeniu informowani o obowiązku odbycia szkolenia, co potwierdzały protokoły z posiedzeń.

(dowód: akta kontroli str. 41-42, 71-76, 81-113, 118-122, 128-137)

Przeprowadzona kontrola wykazała, że Gmina Kłodzko realizowała, stosownie do art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy, zadanie polegające na prowadzeniu poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w tym działania edukacyjne m.in. służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową w ograniczonym zakresie. Poradnictwo realizowane było głównie w formie rozmów edukacyjno - pedagogicznych (rozmowy wspierające, informujące, dyscyplinujące, motywujące do zmian) prowadzonych na bieżąco w czasie cyklicznych wizyt pracowników socjalnych i asystentów rodziny w środowiskach podopiecznych oraz w czasie sytuacji interwencyjnych. Praca asystentów rodziny skierowana była na wzmocnienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodzin. Informacje na temat możliwości uzyskania pomocy dla osób doświadczających przemocy dostępne były na stronie internetowej <https://samorząd.gov.pl/web/ops-gminy-kłodzko>. Jak poinformowała Przewodnicząca ZI, OPSGK ściśle współpracował z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Kłodzku, gdzie kierowane były osoby wymagające wsparcia psychologa, który także prowadził poradnictwo i przeprowadzał rozmowy edukacyjne z rodzicami w celu wzmocnienia umiejętności opiekuńczo-wychowawczych. Przewodnicząca ZI zapewniła, że Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Kłodzko stale współpracował z pedagogami i psychologami w placówkach oświatowych, do których uczęszczają dzieci i młodzież z terenu Gminy Kłodzko. Celem współpracy było podnoszenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców uczniów. Potwierdzeniem realizacji działań była okazana w toku kontroli dokumentacja dotycząca udzielania poradnictwa i podejmowania interwencji w środowisku w wyżej opisanym zakresie.

(dowód: akta kontroli str. 184-185, 188, 228)

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy, gmina zobowiązana była do zapewnienia osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia. W okresie objętym kontrolą Gmina Kłodzko nie prowadziła ośrodka wsparcia, nie miała zawartego Porozumienia z innym

samorządem w zakresie zapewnienia miejsc w ośrodku wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, tym samym nie realizowała zadania wynikającego z ww. przepisu ustawy, co stanowi nieprawidłowość. (dowód: akta kontroli str. 226, 229-230)

Realizacja procedury „Niebieskie Karty” przez grupy diagnostyczno – pomocowe i Zespół Interdyscyplinarny.

Kontrola wykazała, że w Gminie Kłodzko, w okresie objętym kontrolą, tj. od dnia 1 lutego 2025 roku do dnia 10 lutego 2026 roku realizowano 106 procedur „Niebieskie Karty”, z tego, na dzień kontroli, 37 pozostawało w toku. Ocenie w zakresie przestrzegania procedury „Niebieskie Karty” poddano 10 spraw.

Analiza wybranych procedur stanowiących próbę kontrolną wykazała, że we wszystkich badanych przypadkach procedura „Niebieskie Karty” została wszczęta przez przedstawicieli uprawnionego podmiotu stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta"¹³.

Zgodnie z zapisami § 5 ust. 1 Regulaminu, Zespół powoływał i poszerzał skład GD-P. Członkowie GD-P przed przystąpieniem do wykonywania swoich zadań złożyli wójtowi oświadczenie o poufności, o którym mowa w art. 9c ust. 3 ustawy oraz otrzymali upoważnienia do przetwarzania danych osobowych.

We wszystkich badanych postępowaniach przekazanie formularza „Niebieska Karta - A”¹⁴ do ZI przez przedstawiciela podmiotu wszczynającego procedurę nastąpiło w terminie 5 dni roboczych. Przy czym, w jednym przypadku, przekazanie formularza „NK-A” nastąpiło w gminie Bystrzyca Kłodzka, która prowadziła procedurę, natomiast GD-P w Kłodzku ze względu na właściwość miejscową realizowała działania wobec OSP.

We wszystkich procedurach objętych kontrolą, Zespół interdyscyplinarny, po otrzymaniu formularza „NK-A” przekazał go członkom grupy w ciągu 3 dni roboczych.

We wszystkich analizowanych sprawach pierwsze posiedzenie GD-P odbyło się nie później niż w ciągu 5 dni roboczych od dnia otrzymania formularza NK-A przez GD-P - stosownie do § 8 ust. 2 rozporządzenia.

W dokumentacji jednej procedury nie odnotowano realizacji obowiązku wynikającego z § 6 ust. 2 rozporządzenia tj. przekazania formularza „Niebieska Karta - B”¹⁵

¹³ Dz. U. z 2023 r. poz. 1870, zwanego w dalszej części wystąpienia „rozporządzeniem”

¹⁴ zwanego w dalszej części niniejszego wystąpienia „NK-A”

¹⁵ zwanego w dalszej części wystąpienia „NK-B”

przedstawicielowi małoletniej osoby doznającej przemocy domowej. Mając na uwadze jednostkowy charakter zdarzenia, które nie wywołało skutków w zakresie realizacji procedury NK, powyższe uznaje się za uchybienie.

W siedmiu badanych postępowaniach na podstawie informacji zawartych w formularzu „NK – A”, GD-P dokonała diagnozy sytuacji w związku z podejrzeniem stosowania przemocy domowej i opracowała indywidualny plan pomocy. W jednym przypadku uznano o braku zasadności podejmowania działań. W dwóch sprawach, na etapie diagnozy sytuacji i opracowania indywidualnego planu pomocy, właściwe miejscowo do realizacji procedury NK były GD-P Miasto Kłodzko i w Bystrzycy Kłodzkiej. GD-P w gminie Kłodzko realizowała działania wobec OSP.

W dwóch procedurach nie udokumentowano, stosownie do § 10 ust. 1-3, rozporządzenia, powiadomienia osoby stosującej przemoc o wszczęciu procedury, a w przypadku braku możliwości zawiadomienia lub znacznych utrudnień, zgodnie z § 10 ust. 4 rozporządzenia, nie udokumentowano faktu braku takiej możliwości zawiadomienia i nie wskazano jego przyczyn, co stanowiło nieprawidłowość.

W dwóch badanych sprawach został wypełniony formularz „Niebieska Karta - C”¹⁶ w obecności osoby dotkniętej przemocą domową na posiedzeniu grupy diagnostyczno-pomocowej. W jednej procedurze formularz NK-C został wypełniony przez pracownika socjalnego na podstawie posiadanych informacji o rodzinie w trakcie wykonywania czynności służbowych (ODP małoletni). W czterech sprawach formularz „NK-C” wypełniono w miejscu zamieszkania ODP. Taki sposób sporządzania formularza „NK – C” stanowi nieprawidłowość względem obowiązujących przepisów.

W dwóch badanych sprawach z osobą stosującą przemoc domową wypełniono formularz „Niebieska Karta - D”¹⁷ na posiedzeniu GD-P. W siedmiu procedurach formularz „NK - D” został wypełniony w środowisku w trakcie czynności służbowych, przy czym w dwóch procedurach, formularz NK-D nie został wypełniony w pkt XV – *działania wobec OSP*. Jak wyjaśniła Przewodnicząca ZI, *„formularz został wypełniony w środowisku przez dzielnicowego na podstawie posiadanych przez niego informacji”*. Przewodnicząca ZI oświadczyła, iż w toku procedur formularz z OSP zostanie niezwłocznie uzupełniony. W jednym przypadku, formularz „NK - D” został wypełniony tylko z ojcem małoletnich, podczas gdy oboje rodzice byli OSP. Przewodnicząca ZI wyjaśniła, że *„druga z osób wskazana jako stosująca przemoc nadal odmawia wypełnienia formularza NK-D (w aktach sprawy jest*

¹⁶ zwany w dalszej części wystąpienia „NK-C”

¹⁷ zwany w dalszej części wystąpienia „NK-D”

pisemne stanowisko tej osoby), dzielnicowy czyni starania zmierzające do sporządzenia NK-D z tą osobą". Wypełnianie formularza „NK – D” w środowisku, jego częściowe uzupełnianie oraz nieuwzględnienie drugiej osoby, jako OSP, jeśli oboje rodzice stosują przemoc wobec małoletnich, stanowi nieprawidłowość.

W żadnej z analizowanych procedur NK, stosownie do art. 9b ust. 8 pkt 5 ustawy, GD-P nie wystąpiła do ZI z wnioskiem o skierowanie OSP, pomimo zasadności podjęcia działań korygujących, do uczestnictwa w programie korekcyjno – edukacyjnym lub psychologiczno – terapeutycznym. Fakt, że „*OSP nie uznawała tego, że stosuje przemoc*” nie stanowi uzasadnienia dla niepodejmowania działań - kierowania do programów dla OSP. Kierowanie OSP do ww. programów ma na celu analizowanie przez te osoby własnego postępowania, zwiększenie samokontroli, pracę nad zmianą przekonań usprawiedliwiających przemoc oraz naukę konstruktywnego rozwiązywania problemów bez użycia siły, a w konsekwencji trwałą zmianę negatywnych postaw i zachowań. Brak działań w tym zakresie stanowi nieprawidłowość w realizacji procedur NK.

W dokumentacji siedmiu analizowanych procedur nie odnotowano zaproszeń i wezwań uczestników procedury na posiedzenia GD-P lub nie udokumentowano skutecznego ich dostarczenia (brak ZPO). Przewodnicząca ZI wyjaśniła, iż „*brak zaproszeń i wezwań wynika z nadmiaru pracy pracowników socjalnych tj. usuwania skutków powodzi, duży rozległy teren pracy, niedobór pracowników socjalnych. ODP zaproszono telefonicznie, co potwierdzono notatką w aktach sprawy.*” Taki sposób realizacji przez GD-P obowiązków wynikających z § 11 i 12 rozporządzenia, stanowi nieprawidłowość.

Analiza kontrolowanych procedur NK wykazała, że skład GD-P nie był powoływany adekwatnie do diagnozy sytuacji w rodzinie i opracowanego planu działania. W jednej procedurze skład GD-P nie został rozszerzony o przedstawiciela ochrony zdrowia, podczas, gdy to ochrona zdrowia pomimo, że nie założyła NK-A, poinformowała o podejrzeniu przemocy domowej. ODP były osobami niepełnosprawnymi, objętymi stałym leczeniem. W tej sytuacji, brak włączenia w prace GD-P pracownika ochrony zdrowia mogło mieć wpływ na sytuację i bezpieczeństwo tych osób. W dwóch procedurach skład GD-P nie został rozszerzony o pedagoga szkolnego lub wychowawcę oraz psychologa, co mogło mieć wpływ na sytuację i bezpieczeństwo małoletnich – ODP. Powyższe sytuacje stanowią nieprawidłowość.

W dwóch procedurach GD-P nie wniosowała o rozszerzenie składu grupy o kuratora sądowego stosownie do obowiązku wynikającego z art. 9a ust. 12 ustawy. Przewodnicząca ZI wyjaśniła, iż mimo, że „*kurator sądowy nie został włączony do GD-P, podejmował współpracę*

z pracownikiem socjalnym na rzecz rodziny”. Brak powołania kuratora sądowego do GD-P stanowi nieprawidłowość.

W trzech sprawach działania w ramach procedury NK realizował pracownik socjalny, którego nie powołano formalnie do GD-P. Przewodnicząca ZI wyjaśniła, że „*A.P. nie jest już zatrudniona, w związku z tym na jej miejsce zatrudniono S.P., który zgodnie z rejonem działania prowadzi procedurę*”. Brak formalnego powołania pracownika socjalnego do GD-P stanowi nieprawidłowość.

W trzech postępowaniach, działania w ramach procedury NK podejmował funkcjonariusz Policji, który nie został powołany w skład GD-P. Przewodnicząca ZI wyjaśniła, że „*porozumienie zawarte z policją dopuszcza wzajemne zastępstwa funkcjonariuszy*”. Brak formalnego powołania w skład GD-P funkcjonariusza Policji, który realizował działania w ramach procedury NK stanowi nieprawidłowość.

W ramach członkostwa w GD-P zarówno pracownik socjalny jak i funkcjonariusz Policji realizowali zadania wynikające odpowiednio z § 16 i § 17 rozporządzenia.

Zakończenie procedury nastąpiło w czterech analizowanych przypadkach. Po zakończeniu procedury protokół, o którym mowa w § 20 ust. 2 rozporządzenia został przez GD-P, niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni roboczych od dnia sporządzenia, przekazany do ZI. Uczestnicy procedury NK - ODP i OSP zostały poinformowane o jej zakończeniu.

Zakończone procedury NK zostały stosownie do § 21 rozporządzenia, objęte działaniami monitorującymi przez GD-P.

Analiza procedur NK wykazała, że działania grup diagnostyczno-pomocowych nie zawsze były prawidłowo dokumentowane i wymaga to większej staranności.

Ponadto, przeanalizowane procedury NK wskazały, że pracownik socjalny OPSGK wchodził w skład GD-P będąc zarazem członkiem ZI. Takie kształtowanie składu grup, gdzie członkini ZI była zarazem członkinią GD-P powodowało ryzyko prawidłowego rozdzielenia pełnionych funkcji w ramach przypisanych ustawą kompetencji odpowiednio Zespołowi oraz GD-P. Ponadto, w przypadku skargi na działania grup diagnostyczno – pomocowych powstawać może wątpliwość co do obiektywnej oceny prowadzonych procedur NK. Wskazane jest tworzenie takich składów ZI i GD-P, które nie będą powodować ryzyka dla prawidłowej realizacji zadań ustawowo przypisanych dla tych dwóch podmiotów, bądź też wystąpienia istotnych trudności w realizacji zadań ustawowych przez wyżej wymienione ciała kolegialne.

(dowód: akta kontroli str. 235-360)

Zgodnie z przedłożonym przez Przewodniczącą ZI zestawieniem i dokumentami księgowymi, wykaz i opis na jaki cel wydatkowano w 2025 r. dotację z budżetu państwa w wysokości 6.000,00 zł przedstawiał się następująco: dodatki do wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla członków ZI, w kwocie 2.949,29 zł, usługi obce (wydruki, przesyłki pocztowe, zakup licencji programu do obsługi ZI), w kwocie 2.158,78 zł oraz zużycie materiałów i energii w kwocie 891,93 zł.

Poniesione w ramach dotacji wydatki na dodatki specjalne za czynności w ramach obowiązków członków zespołu interdyscyplinarnego, usługi oraz zakup materiałów biurowych mieszczą się w katalogu wydatków zgodnym z przeznaczeniem dotacji.

(dowód: akta kontroli str. 233-234)

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej w zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej stwierdzono nieprawidłowości dotyczące działalności Zespołu Interdyscyplinarnego oraz realizowanych przez grupy diagnostyczno – pomocowe procedur „Niebieskie Karty”, które wymagają wydania zaleceń pokontrolnych:

1. Przewodnicząca ZI nie dopełniła obowiązku poinformowania podmiotów o co najmniej trzykrotnej nieusprawiedliwionej nieobecności ich przedstawicieli na posiedzeniach zespołu.
2. Pięciu członków zespołu interdyscyplinarnego nie ukończyło obowiązkowego szkolenia, o którym mowa w art. 6 ust. 6 pkt 4 ustawy, w tym jedna osoba, która przystąpiła do szkolenia, ale nie uzyskała certyfikatu.
3. W dwóch procedurach, grupa diagnostyczno – pomocowa nie wystosowała powiadomień skierowanych do osób stosujących przemoc domową o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty”, a w przypadku braku możliwości zawiadomienia lub znacznych utrudnień, nie udokumentowano faktu braku takiej możliwości zawiadomienia i nie wskazano jego przyczyn.
4. Grupa diagnostyczno – pomocowa nie wystosowała zaproszeń na posiedzenia grupy dla osób doznających przemocy domowej i nie wzywała osób stosujących przemoc stosownie do § 11 i § 12 rozporządzenia w celu realizacji działań, do których jest obowiązana zgodnie z art. 9b ust. 8 pkt 4 ustawy.
5. W czterech sprawach formularz „NK - C” nie został wypełniony formularz „Niebieska Karta - C” w obecności osoby dotkniętej przemocą domową na posiedzeniu grupy diagnostyczno-pomocowej.

6. W siedmiu procedurach formularz „NK - D” nie został wypełniony w obecności osoby wezwanej na posiedzeniu grupy diagnostyczno – pomocowej.
7. Grupa diagnostyczno - pomocowa nie występowała do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.
8. Grupa diagnostyczno - pomocowa nie wnioskowała odpowiednio do zdiagnozowanej sytuacji w środowiskach objętych procedurą „Niebieskie Karty” o rozszerzenie jej składu o przedstawicieli innych pomiotów.
9. Działania w ramach procedury „Niebieskie Karty” podejmowały osoby, które nie zostały formalnie powołane w skład GD-P.
10. W dwóch procedurach nie dopełniono obowiązku powołania w skład GD-P kuratora sądowego w sprawach osób stosujących przemoc domową pozostających pod dozorem lub nadzorem kuratora.
11. W okresie objętym kontrolą Program był zrealizowany w ograniczonym zakresie.
12. Gmina Kłodzko nie zapewniała osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia.

IV. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne:

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przekazano Wójtowi Gminy Panu Zbigniewowi Turowi, drugi złożono do akt postępowania kontrolnego.

Na podstawie ustaleń kontroli, w celu poprawy realizacji kontrolowanych zagadnień/zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej wydaje się zalecenia pokontrolne:

- 1) W przypadku co najmniej trzykrotnej nieusprawiedliwionej nieobecności członka zespołu interdyscyplinarnego na posiedzeniach, informować o tym fakcie podmiot, którego ten członek jest przedstawicielem.

Podstawa prawna: art. 9a ust. 7g ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1673)

Termin realizacji: na bieżąco

- 2) Zrealizować przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego obowiązek ukończenia szkolenia, o którym mowa w art. 6 ust. 6 pkt 4 ustawy, w terminie 12 miesięcy od dnia ich powołania w skład zespołu interdyscyplinarnego.
Podstawa prawna: art. 9a ust. 5a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1673)
Termin realizacji: niezwłocznie
- 3) Zawiadamiać o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” osobę stosującą przemoc domową jeżeli wszczęcie procedury nastąpiło pod jej nieobecność, a w przypadku braku możliwości zawiadomienia lub znacznych utrudnień, dokumentować brak możliwości zawiadomienia i wskazywać jego przyczyny.
Podstawa prawna: § 10 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870)
Termin realizacji: na bieżąco
- 4) Zapraszać osoby doznające przemocy domowej i wzywać osoby stosujące przemoc domową na posiedzenia grup diagnostyczno – pomocowych.
Podstawa prawna: § 11 i § 12 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870), w związku z art. 9b ust. 8 pkt 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1673)
Termin realizacji: na bieżąco
- 5) Wypełniać formularz „Niebieska Karta - C” w obecności osoby dotkniętej przemocą domową na posiedzeniu grupy diagnostyczno-pomocowej.
Podstawa prawna: § 11 ust. 1 i 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870)
Termin realizacji: na bieżąco
- 6) Dokonywać analizy sytuacji w związku z podejrzeniem stosowania przemocy domowej w obecności osoby wezwanej na posiedzenie grupy diagnostyczno -- pomocowej i na podstawie informacji zawartych w formularzu „Niebieska Karta - D” podejmować ustalenia dotyczące dalszych działań zobowiązując osobę stosującą przemoc do ich realizacji w celu zmiany jej zachowania.

Podstawa prawna: § 12 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870)

Termin realizacji: na bieżąco

- 7) Kierować osoby stosujące przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

Podstawa prawna: art. 9b ust. 8 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1673)

Termin realizacji: na bieżąco

- 8) Poszerzać skład grupy diagnostyczno – pomocowej w toku procedury „Niebieskie Karty” adekwatnie do sytuacji rodziny dotkniętej przemocą domową.

Podstawa prawna: art. 9a ust. 11a-12, art. 9a ust. 12b-12c ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1673)

Termin realizacji: na bieżąco

- 9) Powoływać w skład grupy diagnostyczno – pomocowej osoby podejmujące działania w trakcie procedury „Niebieskie Karty”.

Podstawa prawna: art. 9a ust. 11, 11 c i 11 d ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1673)

Termin realizacji: na bieżąco

- 10) Powoływać w skład grupy diagnostyczno – pomocowej kuratora sądowego w sprawach osób stosujących przemoc domową pozostających pod dozorem lub nadzorem kuratora.

Podstawa prawna: art. 9a ust. 12 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1673)

Termin realizacji: na bieżąco

- 11) Realizować działania ujęte w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

Podstawa prawna: art. 9b ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1673).

Termin realizacji: na bieżąco

- 12) Zapewnić osobom doznającym przemocy domowej miejsca w ośrodkach wsparcia.

Podstawa prawna: art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1673)

Termin realizacji: na bieżąco

POUCZENIE

Zgodnie z § 19 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1165) jednostka podlegająca kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.

W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanego zalecenia pokontrolnego, uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków przedstawionych w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Magdalena Stefańska
Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej

.....
(kierownik jednostki kontrolującej)